

De weg naar succes

Gids voor schoolopleiders voor het succesvol begeleiden van zij-instromers-in-beroep

Voorbereiding & start

Oriënteren & Voorbereiden

- ☐ Check of er minimaal een dagdeel per week een toegewijde begeleider is voor de zij-instromer
- ☐ Schets een realistisch beeld van het beroep aan de zij-instromer
- ☐ Faciliteer een oriëntatiefase, en indien mogelijk dubbele bezetting of extra begeleiding
- ☐ Focus in startfase op klassenmanagement en lesvoorbereiding
- ☐ Informeer naar de kennis, vaardigheden en ervaringen van de zij-instromer uit vorige carrière/opleiding
- ☐ Erken dat de zij-instromer lerend én volwaardig teamlid is (lerende collega) en neem je team daarin mee

Matchen & Integreren

- ☐ Maak een inschatting of de zij-instromer en duo-leerkracht een match zijn
- ☐ Informeer de duo-leerkracht over de verantwoordelijkheden en verwachtingen ten aanzien van de begeleiding
- ☐ Inventariseer wat de duo-leerkracht nodig heeft in de samenwerking (zie gids voor duo-leerkracht)
- ☐ Plaats de zij-instromer in een stabiele groep

Begeleiding & ontwikkeling

Afstemmen

- ☐ Stem structureel af met zij-instromer, begeleider én opleider rond ontwikkeling (spreek frequentie/doel af)
- ☐ Wees op de hoogte van:
 - Piekmomenten opleiding-school (v.b. samenvallen van toetsing en rapporten schrijven)
 - Aanbod onderwijsinhoud vanuit opleidingsinstituut (bijv. klassenmanagement; vakinhoud; leerlijnen)
- ☐ Wees transparant naar de zij-instromer over jouw rol als begeleider, coach of beoordelaar. Wees helder over de verwachtingen.

Maatwerk bieden

- ☐ Begeleid transitie van eerder opgedane expertise naar onderwijssetting zodra daar behoefte aan is/ruimte voor is
- ☐ Houd rekening met de manier waarop de zij-instromer leert en met het opleidings-, werk- en denkniveau
- ☐ Faciliteer intervisie met andere zij-instromers
- ☐ Organiseer (beeld)coaching
- ☐ Stimuleer de zij-instromer vanuit eigen leervragen mee te laten kijken bij of samen les te geven met duo-leerkracht (of in andere groepen)

Professionele cultuur

- ☐ Begeleid zij-instromers ook bij het leren kennen van de schoolcultuur (zorg voor goede onboarding)
- ☐ Stimuleer professionele leercultuur in het team
 - Neem vragen over manier van werken en ideeën van zij-instromers serieus
 - Behandel leervragen van de zij-instromer als een teamopdracht: hoe kunnen we hierin van en met elkaar leren
 - Wees je bewust van jouw rolmodel en dat van je team, toon voorbeeldgedrag
- ☐ Organiseer mogelijkheden voor zij-instromers om contact te hebben met/feedback te krijgen van collega's anders dan directe collega/begeleider (collegiale consultatie)
- ☐ Help mee aan het maken van schoolbeleid voor het opleiden van zij-instromers
 - Betrek zij-instromers bij het ontwikkelen van dit beleid (co-creatie)

Balanceren & Versterken

- ☐ Stem passend takenpakket af met de zij-instromer (help met de begrenzing van werkzaamheden)
- ☐ Doe aan verwachttingsmanagement (over rol, taak, begeleiding en verantwoordelijkheid) Bespreek regelmatig de ervaren balans tussen werk, opleiding en privéleven
- ☐ Zorg voor werkplezier door balans aan te moedigen tussen energiegevers en energienemers
- ☐ Help mee om een cultuur te creëren waarin aandacht voor vitaliteit 'normaal' is
 - Neem balans (werk-privé) en vitaliteit op te nemen in beleid en dit na te leven
 - Neem signalen van hoge werkdruk serieus en agendeer het zoeken naar oplossingen

Evaluatie & doorontwikkeling

Professionaliseren

- ☐ Evalueer het gehele zij-instroomtraject en heb aandacht voor doorontwikkeling en mobiliteit
- ☐ Maak na diplomering afspraken vanuit professionalisering- en begeleidingsbehoeftes

